

2/620-7594/18867

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanununun 40. Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifimiz ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ediyoruz.

Şeref MALKOÇ

Trabzon Milletvekili

2.- Yasin HATİBOĞLU

Çorum Milletvekili

3.- Mehmet Ali ŞAHİN

İstanbul Milletvekili

4.- Nazlı ILICAK

İstanbul Milletvekili

TCK.NUN 40 MADDESİ DEĞİŞİKLİK TEKLİFİ İLE İLGİLİ

MADDE GEREKÇESİ

Türk Ceza Kanunu'nun 40. maddesinde değişiklik yapılması ile ilgili teklifin genel gerekçesinde açıklanan düşüncelerin ışığında ve bu gerekçeye uygun olarak, TCK.nun 40. maddesinin birinci fıkrasının değişiklik teklifinde önerildiği gibi değiştirilmesi zarureti hasıl olmuştur.

TÜRK CEZA KANUNU'NUN 40. MADDESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI TEKLİFİNİN GENEL GEREKÇESİ

Çağımızda modern devlet; vatandaşlarının da, ülkesinde yasal ikamet hakkına sahip bireylerin de, emniyet ve huzur içinde insanca yaşamalarını, geleceğe güvenle bakmalarını sağlayıcı ekonomik, sosyal ve hukuksal zemini ve şartları oluşturmak, ülkesinde, bölgesinde ve Dünyada barışı ve güvenliği tesis için uluslararası etkinliklerde bulunmak üzere, içte ve dışta gerekli organizasyonları gerçekleştirerek ülkesinin kalkınmasını ve saygınlığını sağlayıcı kısa, orta ve uzun vadeli plan ve programların uygulamaya konulmasını temin etmek görevi ile karşı karşıyadır. Bu anlayış içinde her şeyden önce ülkesinde bireylerin güvenliğinin temini ve adaletin tesisi, iç ve dış tehdit ve tehlikelere karşı gerekli tedbirlerin alınması devletin öncelikli sorumluluklarıdır.

Gerekli hizmetlerin ifası ve tedbirlerin alınması için her sahada özendirici, düzenleyici, hatta emredici kuralların konularak uygulanması ve gerektiğinde belli şart ve sınırlar içinde hürriyetlerin tahdidi, hatta zor kullanımı doğaldır. Konulmuş olan kuralların ihlali halinde yasal müeyyidelerin uygulanması da doğaldır. Ancak bu uygulamalar sırasında, bireylerin maruz kaldıkları ya da kalabilecekleri haksızlıkları ortadan kaldıran, hatayı düzelten, tahribatı onaran, yarayı iyileştiren, kırılan onuru düzelten, velhasıl sarsılmış olan güveni tazeleyen tedbirlere, kurallara, müesseselere ihtiyaç duyulması kaçınılmaz olacaktır. İşte bu sebeplerle, Devlete tanımış af yetkisi gibi, Devlet adına tutuklanmış, ancak daha sonra hakkında mahkumiyet kararı alınmamış bireylerin, tutuklu kaldıkları bu süreler için tazminat taleplerinin kabulü veya haklarında herhangi bir suçtan dolayı başka bir mahkumiyet kararı verilmiş olduğu takdirde, tutukluluk süresinin mahkumiyet süresinden indirilmesi yoluyla mahsup işlemini öngören mahsup müessesesinin kabulü, adalet anlayışına uygun ve adalet duygusunu güçlendiren önemli bir uygulama olarak hukukumuzda yer almış bulunmaktadır.

Ne var ki TCK 40. maddesi bu güne kadarki uygulamaları itibariyle bu mahsup işlemini çok dar sınırlar içinde tutarak, mahsubu özel şarta bağladığından, mahsuptan yararlanamamış olan ve mahkumiyetle sonuçlanmamış tutuklamaya maruz kalarak hürriyetinden mahrum edilmiş bireylerin, hatta isteklerine bakılmaksızın, varsa henüz infaz edilmemiş mahkumiyet sürelerinden mahsubuna imkan sağlayıcı yasal düzenlemeye gidilmesi, adaleti gerçekleştirmek yetki ve görevi ile donatılmış bulunan Devletten beklenmektedir.

Bu Kanun değişikliği zarureti bütün medeni ülkelerde 2. Cihan Harbinden sonra, daha evvelki "Mukaddes Devlet" anlayışı yerine, "Bireyin İnsan Hakları"nın geçmesidir. Türkiye'mizde maalesef elli yıldan beri atılması gerekli bu adımın atılması çok gecikmiştir. Çünkü, TCK. 40. maddenin uygulamalarında Batıda Hitler, Mussolini ve Stalin dönemlerinin yaşandığı yıllara ait düşünce tarzı Türkiye'de Yargıtay'ın tevhid-i içtihat kararında yer bulmuştur.

Şimdi Türkiye AB'ne girme aşamasındadır. Anayasamızın 90. maddesi AİHS'nin iç mevzuatımızın ayrılmaz bir parçası olduğunu ve bu sözleşme hükümlerinin Anayasaya aykırılığının ileri sürülemeyeceğini amir bulunmaktadır. Yani bu hükümlerin öncelikleri vardır. AİHS'ni uygulayan bütün Batılı ülkelerde uygulama, getirdiğimiz değişikliğe uygun olarak yapılmaktadır.

Adaletin de bir gereği olarak yapılması gereken bu yasal düzenlemelerden yersiz kuşkularla kaçınmak, her şeyden önce adalet anlayışına ters düşer.

İşbu kanun teklifi yukarıda detaylı olarak gerekçesi belirtilen maksadın gerçekleştirilmesini temin için hazırlamıştır.

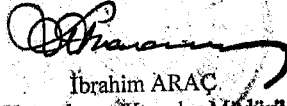
**TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

Madde 1: 1.3.1926 tarih ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 40. maddesinin 1. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ne zaman ve hangi suç için olursa olsun gözaltı ve tevkif süreleri ceza mahkumiyetlerinden indirilir.

Madde 2: Bu Kanun 01.01.2001 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3: Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Aşlı gibidir

İbrahim ARAC
Kanunlar ve Kararlar Müdürü